

Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z/s w Zielonej Górze w **IV kwartale 2015 r.** przeprowadził następujące, poniżej opisane, kontrole jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz inne czynności zawarte w zakresie zadań Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych:

KONTROLE KRAJOWE PLANOWE WG WYTYCZNYCH GŁÓWNEGO INSPEKTORA IJHARS

1. Kontrola w zakresie prawidłowości danych przekazywanych przez producenta jaj

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej jaj w zakresie zgodności z następującymi aktami prawnymi:

- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 roku w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004,
- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007,
- rozporządzeniem Komisji (WE) nr 589/2008 ustanawiającym szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj,

- ustawą z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Ponadto, w ramach czynności kontrolnych sprawdzono dokumentację dotyczącą jaj zwolnionych ze znakowania, na zgodność z wymaganiami określonymi w art. 17d ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Zgodnie z programem kontroli z września 2015 r., znak: GI-BKJ-403-16/15, Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z/s w Zielonej Górze przeprowadził kontrolę planową u **14 producentów** jaj.

Wnioski i ustalenia końcowe:

- Kontrolę parametrów organoleptycznych, w zakresie zgodności z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 589/2008, przeprowadzono w **6 zakładach** pakowania jaj i objęto nią **24 partie** jaj sklasyfikowanych jako klasa A, o łącznej wielkości **210 900 sztuk**,
- W czasie czynności kontrolnych sprawdzono poprawność ustalania klas wagowych jaj. Kontrolą objęto **24 partie** jaj o łącznej wielkości **210 900 szt.**,
- Kontrolę znakowania jaj kodem producenta przeprowadzono w **6 podmiotach**, sprawdzając **25 partii** o łącznej wielkości **228 900 sztuk**. Wszystkie skontrolowane jaja oznakowane były kodem producenta,
- Kontrola znakowania opakowań jednostkowych została przeprowadzona w **4 podmiotach**. We wszystkich opakowaniach jednostkowych stwierdzono jaja jednej klasy wagowej. Sprawdzono **5 partii jaj** o łącznej wielkości **13 560 sztuk**,
- Kontrolą znakowania jaj w opakowaniach transportowych objęto **22 partie** jaj o łącznej wielkości **500 800 sztuk**. Były to jaja luzem w wytłaczankach a, 30 szt., układane na paletach z zastosowaniem przekładek, ofoliowane lub zabezpieczone siatkami,
- Kontrolą w podmiotach zwolnionych z obowiązku znakowania jaj przeznaczonych bezpośrednio do przemysłu spożywczego przeprowadzono u

10 producentów jaj, w tym **9 producentów** będących rolnikami prowadzącymi dział specjalny produkcji rolnej oraz **1 spółkę** z ograniczoną odpowiedzialnością,

- Skontrolowani producenci w oznakowaniu jaj nie wskazywali że jest to produkt ekologiczny, nie używali również unijnego loga produkcji ekologicznej,
- Kontrole jakości handlowej jaj oraz jaj zwolnionych ze znakowania przeprowadzono u **14 producentów** jaj, będących w ewidencji WIJHARS w Zielonej Górze. W **13 przypadkach** byli to rolnicy prowadzący dział specjalny produkcji rolnej i podlegali ubezpieczeniu społecznemu rolników. **Jeden** z producentów znajdował się w Krajowym Rejestrze Sądowym i była to spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- Obowiązek zgłoszenia podjęcia działalności w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania Wojewódzkiemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Zielonej Górze, wymaganego art. 12 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, ciążył na **9 skontrolowanych podmiotach**, w tym na **8 rolnikach** posiadających zakłady pakowania jaj.
- Spośród **14 producentów** u których przeprowadzono kontrole jakości handlowej jaj, **5 rolników** produkujących jaja nie posiadało zakładów pakowania jaj i nie byli zobligowani do dokonania zgłoszenia,
- W trakcie prowadzonych kontroli ustalono, że **2 rolników** prowadzących zakłady pakowania jaj nie dokonało zgłoszenia podjęcia działalności w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania jaj. Po przeprowadzonych kontrolach do WIJHARS w Zielonej Górze wpłynęły stosowne zgłoszenia,
- Z uwagi na brak zgłoszenia wojewódzkiemu inspektorowi IJHARS podjęcia działalności przez rolników prowadzących zakłady pakowania jaj, wymaganego art. 12 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 678 z późn. zm.), na podstawie art. 40 ust. 1 pkt. 5 ww. ustawy, na **2 producentów** nałożono grzywny w formie mandatów kredytowanych na łączną kwotę 650,00 zł,
- W obu przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości wydano zalecenia pokontrolne nakazujące dokonanie zgłoszenia wymaganego art. 12 ustawy o

jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w terminie 14 dni od wydania zaleceń.

2. Kontrola w zakresie jakości handlowej przetworów mięsnych

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej przetworów mięsnych w zakresie zgodności z deklaracją producenta z uwzględnieniem identyfikacji surowców pochodzenia zwierzęcego. Produktami priorytetowymi były wędliny z jednego kawałka mięsa typu wędzonka – szynki, balerony, polędwice, boczki, ogonówki itp., konserwy (również pasztety) w słoikach, puszkach i osłonkach aluminiowych oraz wyroby blokowe.

W toku kontroli zwrócono również uwagę na:

- jakość handlową produktów mięsnych w zakresie zgodności z deklaracją producenta z uwzględnieniem identyfikacji surowców pochodzenia zwierzęcego, ze względu na duże prawdopodobieństwo fałszowania wyrobów niedeklarowanym składnikiem,
- prawidłowość znakowania na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w tym również dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS).

Zgodnie z programem kontroli z września 2015r., znak: GI-BKJ-403-12/15 Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z/s w Zielonej Górze przeprowadził kontrolę planową w zakresie jakości handlowej przetworów mięsnych w **8 podmiotach gospodarczych**.

Wnioski i ustalenia końcowe

- ogółem skontrolowano **19 partii przetworów mięsnych** o łącznej masie 2.164,2 kg, w tym wędzonki z mięsa czerwonego - 14 partii o masie 959 kg, z

czego 8 partii szynki z mięsa wieprzowego łącznej masie 450kg, 2 partie polędwic o masie 230kg, 2 partie boczków o masie 75kg oraz 2 partie ogonówki o łącznej masie 204kg, wędzonki z mięsa drobiowego - 2 partie o łącznej masie 410 kg, z czego 1 partia szynki indyczej o masie 200kg oraz szynki z piersi kurczaka o masie 210kg, konserwy z mięsa czerwonego – 1 partia o łącznej masie 282,6 kg, konserwy z mięsa drobiowego – 1 partia o łącznej masie 282,6 kg, wyroby blokowe z mięsa drobiowego – 1 partia o łącznej masie 230 kg;

- ocenie organoleptycznej poddano ogółem **19 partii przetworów mięsnych** o łącznej masie 2.164,2 kg, w tym wędzonki z mięsa czerwonego - 14 partii o masie 959 kg, z czego 8 partii szynki z mięsa wieprzowego łącznej masie 450kg, 2 partie polędwic o masie 230kg, 2 partie boczków o masie 75kg oraz 2 partie ogonówki o łącznej masie 204kg, wędzonki z mięsa drobiowego - 2 partie o łącznej masie 410 kg, z czego 1 partia szynki indyczej o masie 200kg oraz szynki z piersi kurczaka o masie 210kg, konserwy z mięsa czerwonego – 1 partia o łącznej masie 282,6 kg, konserwy z mięsa drobiowego – 1 partia o łącznej masie 282,6 kg, wyroby blokowe z mięsa drobiowego – 1 partia o łącznej masie 230 kg; nieprawidłowości nie stwierdzono;
- badaniom laboratoryjnym poddano ogółem **17 partii przetworów mięsnych** o łącznej masie 2.089,2 kg, w tym wędzonki z mięsa czerwonego - 12 partii o masie 884 kg, z czego 8 partii szynki z mięsa wieprzowego łącznej masie 450kg, 2 partie polędwic o masie 230kg oraz 2 partie ogonówki o łącznej masie 204kg, wędzonki z mięsa drobiowego - 2 partie o łącznej masie 410 kg, z czego 1 partia szynki indyczej o masie 200kg oraz szynki z piersi kurczaka o masie 210kg, konserwy z mięsa czerwonego – 1 partia o łącznej masie 282,6 kg, konserwy z mięsa drobiowego – 1 partia o łącznej masie 282,6 kg, wyroby blokowe z mięsa drobiowego – 1 partia o łącznej masie 230 kg; nieprawidłowości nie stwierdzono;
- kontroli znakowania poddano ogółem **12 partii przetworów mięsnych** o łącznej masie 1.921,2 kg, w tym wędzonki z mięsa czerwonego - 7 partii o masie 716 kg, z czego 4 partie szynki z mięsa wieprzowego łącznej masie 294kg, 2 partie polędwic o masie 230kg oraz 1 partia ogonówki o łącznej masie 192kg, wędzonki z mięsa drobiowego - 2 partie o łącznej masie 410 kg, z czego 1 partia szynki indyczej o masie 200kg oraz szynki z piersi kurczaka o

masie 210kg, konserwy z mięsa czerwonego – 1 partia o łącznej masie 282,6 kg, konserwy z mięsa drobiowego – 1 partia o łącznej masie 282,6 kg, wyroby blokowe z mięsa drobiowego – 1 partia o łącznej masie 230 kg; nieprawidłowości nie stwierdzono;

3. Kontrole w zakresie podmiotów wyrabiających wino gronowe lub moszcz gronowy.

Kontrole podmiotów wyrabiających wino gronowe lub moszcz gronowy pochodzące z upraw własnych przeprowadzono w oparciu o instrukcję BKJ-01-IR-02 „Zasady i tryb postępowania podczas przeprowadzania kontroli wyrobów winiarskich” z dnia 06.07.2015 r. (wydanie 10).

Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z/s w Zielonej Górze w IV kwartale 2015 r. przeprowadził kontrole u **7 producentów** wyrabiających wino gronowe pochodzące z upraw własnych.

Kontrole w **IV kwartale 2015** r. dotyczyły jakości handlowej wyrobów winiarskich, certyfikacji oraz usuwania odpadów ubocznych.

Wnioski i ustalenia końcowe:

- W IV kwartale 2015r. podmioty dokonały **2 zgłoszeń** zamiaru i planowanego terminu wycofania produktów ubocznych powstałych w wyniku wyrobu wina – wycieków z winogron oraz drożdżowego osadu winiarskiego,
- W IV kwartale 2015 r. kontrolę w zakresie jakości handlowej wyrobów winiarskich przeprowadzono w **1 podmiocie** produkującym wino uzyskane z winogron pochodzących z upraw własnych,
- W IV kwartale 2015 r. przeprowadzono **7 kontroli** w zakresie certyfikacji wina z określonego rocznika i określonej odmiany winorośli za rok winiarski 2015/2016 tj. we wszystkich podmiotach które w ustawowym terminie złożyły wnioski,

- W IV kwartale 2015 r. wydano **10 decyzji administracyjnych** nadających numery identyfikacyjne dla partii win ze zbiorów 2013, 2014 i 2015 r. r. wyprodukowanych w 3 podmiotach,
- Sankcji nie zastosowano.

4. Kontrola w zakresie jakości handlowej wyrobów winiarskich

Kontrole w zakresie jakości handlowej wyrobów winiarskich miały być przeprowadzone w oparciu o program kontroli planowej GI-BKJ-403-17/15 z września 2015 r.

Celem tej kontroli miało być sprawdzenie jakości handlowej wyrobów winiarskich, takich jak: fermentowane napoje winiarskie, aromatyzowane produkty sektora wina oraz produkty sektora wina produkowane z surowców zakupionych w innych krajach UE.

W Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z/s w Zielonej Górze przed przystąpieniem do kontroli przeprowadzono rozpoznanie wśród podmiotów zarejestrowanych w systemie ZSI. Żadna z zarejestrowanych firm nie spełniała wymagań do kontroli jako producent/wprowadzający do obrotu fermentowanych napojów winiarskich, win aromatyzowanych, aromatyzowanych napojów na bazie wina i aromatyzowanych koktajli na bazie wina oraz produktów sektora wina produkowanych z surowców zakupionych w innych krajach UE oraz butelkujący wino wyprodukowane w innych krajach UE.

WIJHARS w Zielonej Górze w **IV kwartale 2015** r. przeprowadził również kontrole rozpoznawcze w **2 podmiotach** produkujących wino uzyskane z winogron pochodzących z upraw własnych na terenie Polski.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w obu podmiotach produkuje się wyłącznie wino uzyskane z winogron pochodzących z upraw własnych na terenie Polski.

W związku z powyższym nie przeprowadzono:

- Kontroli jakości handlowej napojów winiarskich, w tym pobierania próbek do badań laboratoryjnych,
- Kontroli prawidłowości znakowania wyrobów winiarskich,
- Kontroli dotyczącej znakowania z powołaniem na rolnictwo ekologiczne,
- Kontroli dotyczącej produktów posiadających oznaczenia ChNP, ChOG lub GTS,
- Kontroli dokumentacji.

5. Kontrole w zakresie jakości handlowej soków i nektarów.

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej soków i nektarów owocowych, w tym przede wszystkim:

- soku i nektaru jabłkowego, soku i nektaru winogronowego, soków i nektarów z owoców cytrusowych, w tym soków owocowych bezpośrednio tłoczonych, znajdujące się w opakowaniach szklanych jak i dużych kartonach (tzw. bag-in-box), w zakresie zgodności z wymaganiami jakościowymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2003 roku w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej soków i nektarów oraz deklaracją producenta,
- prawidłowości znakowania soków i nektarów w zakresie określonym w przepisach prawa.

Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z siedzibą w Zielonej Górze w **IV kwartale 2015 r.** przeprowadził kontrole planowe w zakresie jakości handlowej soków i nektarów owocowych w **1 podmiocie gospodarczym.**

Wnioski i ustalenia pokontrolne

- ogółem skontrolowano **2 partie** soków i nektarów owocowych, tj.:
 - 2 partie o łącznej objętości 858 l w zakresie oznakowania,
 - 2 partie o łącznej objętości 858 l objęto badaniami laboratoryjnym, w tym 2 partie o łącznej masie 858 l oceną organoleptyczną,

- producent deklarował jakość swoich produktów w ich oznakowaniu, stosując zapis „naturalnie mętne, tłoczone soki 100 %” i „tłoczony ze świeżych owoców” oraz nazwę odmiany jabłek z których pozyskano sok,
- kontrolowane partie soków i nektarów owocowych uznano za zgodne z przepisami prawa żywnościowego pod względem badanych parametrów jakościowych,
- oznakowanie soków owocowych było zgodne z wymaganymi przepisami prawa żywnościowego,
- kontrolowane soki i nektary owocowe w oznakowaniu nie posiadały informacji, że są wyrobami ekologicznym, ani też nie posiadały chronionych nazw pochodzenia (ChNP), chronionych oznaczeń geograficznych (ChOG) lub będące gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS).

6. Kontrole w zakresie jakości handlowej wyrobów garmazeryjnych

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej wyrobów garmazeryjnych głównie wyrobów z nadzieniem mięsnym (np. pierogów, pyz, krokietów, kartaczy), wyrobów z mięsa w sosach, gołąbków, flaków, ze szczególnym uwzględnieniem:

- jakości handlowej tych wyrobów w zakresie zgodności z wymaganiami, których spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta,
- prawidłowości znakowania opakowań z uwzględnieniem obowiązujących przepisów,
- sposobu składowania i transportu mrożonych wyrobów, zapewniającego zachowanie właściwej jakości handlowej,
- prawidłowości znakowania opakowań ww. wyrobów na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w tym dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS) oraz z deklaracją producenta,

- aktualności danych o przedsiębiorcach znajdujących się w systemie ZSI w zakresie prowadzonej przez nich działalności obejmującej produkcję, składowanie, konfekcjonowanie i obrót artykułami rolno-spożywczym

Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z siedzibą w Zielonej Górze w **IV kwartale** 2015 r. przeprowadził kontrole planowe w zakresie jakości handlowej wyrobów garmażeryjnych w **13 podmiotach gospodarczych**.

Wnioski i ustalenia pokontrolne

- ogółem skontrolowano **36 partii** wyrobów garmażeryjnych, tj.:
 - 36 partii o łącznej masie 9.146,8 kg w zakresie oznakowania,
 - 30 partii o łącznej masie 9.087,8 kg w zakresie oceny organoleptycznej, w tym **17 partii** o łącznej masie 8886,8 kg objęto badaniami laboratoryjnymi (obejmującymi zarówno ocenę organoleptyczną jak i badania fizykochemiczne).

W przypadku **13 partii** o łącznej masie 201 kg ocena organoleptyczna została przeprowadzona w miejscu kontroli w obecności producentów bądź upoważnionych przedstawicieli producentów;
- w przypadku **1 partii** wyrobu garmażeryjnego o masie 149,6 kg stwierdzono zaniżoną zawartość składników stałych (mięsa), co było niezgodne z deklaracją producenta pod względem badanych parametrów jakościowych;
- w przypadku **2 partii** wyrobów garmażeryjnych o łącznej masie 282 kg, wyprodukowanych przez **1 podmiot gospodarczy**, stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu opakowań jednostkowych;
- **1 podmiot** nie dokonał zgłoszenia prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania i obrotu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania lub siedziby podmiotu – Wojewódzkiemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych;
- wydanych zostało **5 decyzji administracyjnych** (na 5 partii o łącznej masie 466,6 kg), w tym 3 decyzje z art. 29 ust. 1 pkt. 2 ustawy o jakości handlowej

artykułów rolno-spożywczych oraz 2 decyzje z art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych na łączną kwotę 2500 zł;

- wydane zostały **4 zalecenia pokontrolne** w stosunku do podmiotów, w których zostały stwierdzone nieprawidłowości,
- zawartość nadzienia wyrobów kulinarnych mrożonych deklarowana była w stanie zamrożonym,
- kontrolowane wyroby garmażeryjne w oznakowaniu nie posiadały informacji, że są wyrobami ekologicznym, ani też nie posiadały chronionych nazw pochodzenia (ChNP), chronionych oznaczeń geograficznych (ChOG) lub będące gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS),
- nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie składowania i transportu.

PRAWIDŁOWOŚĆ KLASYFIKACJI TUSZ WIEPRZOWYCH W SYSTEMIE EUROP

Zgodnie z art. 15a ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015r. poz. 678 z późn. zm.) tusze wieprzowe poddaje się klasyfikacji i oznacza się znakiem jakości handlowej ustalonej dla danej tuszy, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach Unii Europejskiej.

IJHARS zgodnie z art. 17a.ust.1 pkt.3 wyżej cytowanej ustawy sprawuje nadzór w zakresie jakości handlowej określonej przepisami Unii Europejskiej odnoszącymi się do tusz wieprzowych.

Kontrole prawidłowości klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP prowadzone są minimum **2 razy w kwartale** (Instrukcja BKJ-07-IR-02 Tryb postępowania przy wykonywaniu kontroli prawidłowości klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP) we wszystkich zakładach podlegających obowiązkowi klasyfikacji tusz wieprzowych.

Na terenie województwa lubuskiego funkcjonują dwa zakłady, w których prowadzona jest klasyfikacja tusz wieprzowych w systemie EUROP, w tym **1 zakład** podlega obowiązkowej klasyfikacji, **w drugim zakładzie** prowadzona jest dobrowolna klasyfikacja.

Celem kontroli jest sprawdzenie:

- czy zakład prowadzi klasyfikację tusz wieprzowych w systemie EUROP,
- czy klasyfikację prowadzi osoba posiadająca aktualne uprawnienia rzeczoznawcy ds. klasyfikacji tusz wieprzowych,
- ustalenie metody szacowania mięsności tusz wieprzowych, stosowanej w kontrolowanym zakładzie,
- czy pomiary zostały wykonane przez rzeczoznawcę prawidłowo.

KONTROLE EX-POST

1. Kontrole ex-post prawidłowości dokonanych transakcji finansowych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

W IV kwartale 2015 r., na podstawie art. 17c ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno spożywczych, przeprowadzono 1 kontrolę planową ex-post i 2 kontrole ex-post krzyżowe-krajowe w celu sprawdzenia i udokumentowania prawidłowości realizacji mechanizmu Wspólnej Polityki Rolnej.

Wyniki kontroli przekazano zlecającemu kontrolę oraz odpowiedniej agencji płatniczej.